

Nieuwsbrief

Samenwerkingsverband De Waddeneilanden

9e jaargang | Nummer 1 | Januari 2024

Gelukkig nieuw(s)jaar!

**EEN GEDACHTE
EEN WENS
EEN PLAN**

**MOOI
HET NIEUWE JAAR
KAN BEGINNEN**

Loesje

De eerste nieuwsbrief van 2024. Alles is nog open, een heel jaar ligt voor ons. Ik hoop dat jullie een mooie jaarwisseling hebben gehad en met een goed gevoel terugkijken op 2023. Voor ons samenwerkingsverband is het een goed jaar geweest. Zeker omdat we erin geslaagd zijn om het Programma Waddeneilanden te realiseren. We hebben van het Rijk en de Provincies Noord-Holland en Friesland de erkenning gekregen voor de noodzaak om de Waddeneilanden extra aandacht te geven en gezamenlijk te streven naar Brede Welvaart. De komende vier jaren zullen we dit programma ten uitvoer gaan brengen. Er staat inmiddels ook al een enthousiast team die de schouders eronder zal zetten samen met inwoners, ondernemers, onderwijsinstellingen en met de collega's van alle Waddeneiland gemeenten. Ik vind het gaaf dat het is gelukt en ben trots op het gezamenlijk resultaat. Natuurlijk is dit niet het enige wat ons te doen staat het komend jaar. Genoeg uitdagingen vanuit de agenda Waddengebied 2050 (zie verderop in deze nieuwsbrief), woonagenda, Nationaal Plan Landelijk Gebied, Novi, Povi en ga zo maar door. En steeds blijven we scherp op kansen voor meer samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering.

Tot slot (en daarvoor is het nooit te laat) een boodschap voor het nieuwe jaar:

"De waarde van ons leven wordt niet bepaald door wat we voor onszelf doen. De waarde van ons leven wordt bepaald door wat we voor anderen doen".

Kees Praamstra, Secretaris Directeur

Terugblik 4e kwartaal 2023 / start 1e kwartaal 2024

**16 en 17
november 2023**

Wadden2daagse Ameland

Op 16 en 17 november 2023 vond de Wadden2daagse op Ameland plaats. Onder andere college- en raadsleden van de Waddeneilanden kwamen op Ameland bijeen en spraken over de woonvisie, duurzaamheid, natuur en de pas getekende Regiodeal. Daarnaast nam burgemeester Leo Pieter Stoel het boekje "De Wadden in vogelvlucht" in ontvangst van Prof. Katja Philippart, directeur en portefeuillehouder Ecologie bij de Waddenacademie. Wil je dit boekje lezen? Klik dan hieronder:

[Lees hier: de Wadden in vogelvlucht](#)

**10 en 11 januari
2024**

Werkbezoek ministeries aan Ameland

Op woensdag 10 en donderdag 11 januari 2024 kwam een delegatie van afgevaardigden van verschillende ministeries naar Ameland om nader kennis te maken met Regio Deal De Waddeneilanden. Centraal tijdens het bezoek stond kennisuitwisseling over de Regio Deal De Waddeneilanden en onderlinge kennismaking als bouwsteen voor de verdere samenwerking.

[Lees meer over het werkbezoek aan Ameland](#)

17 januari 2024

Waddendiner in Den Haag

Op woensdagavond 17 januari kwamen bestuurders en ambtenaren uit het Waddengebied bijeen in Den Haag. Samen met afgevaardigde van de verschillende ministeries genoten zij van een diner in Nieuwspoor. Gedurende de gehele avond kwamen verschillende sprekers aan bod die allen een ander belangrijk onderwerp van en voor het Waddengebied belichtten. Het commissiedebat Wadden, welke altijd de dag na het diner plaatsvindt, wordt verplaatst naar een later moment in 2024. De nieuwe datum is nog niet bekend.

Agenda 1e kwartaal 2024

Agenda vergaderingen januari - februari - maart - april 2024

17 januari	- Waddendiner
25 januari	- Dagelijks Bestuur De Waddeneilanden
8 februari	- Directieraad De Waddeneilanden
29 februari	- Dagelijks Bestuur De Waddeneilanden
14 maart	- Directieraad De Waddeneilanden
28 maart	- Dagelijks Bestuur De Waddeneilanden
4 april	- Algemeen Bestuur De Waddeneilanden

Uit het bestuur

In december kondigde oud-burgemeester Caroline van de Pol aan voorgedragen te zijn als burgemeester van gemeente Castricum. In maart 2024 zal zij daar beginnen. We wensen haar heel veel plezier en succes in haar nieuwe functie, en bedanken haar voor haar inzet en enthousiasme binnen de Wadden samenwerking.

Per 2 januari 2024 is op Terschelling waarnemend burgemeester Roel Cazemier gestart. Hij heeft ervaring met werken op een Waddeneiland, namelijk als burgemeester van Ameland. We kijken er naar uit burgemeester Cazemier te ontmoeten en met hem samen te werken. Welkom (terug) op de Wadden!

Waddenaccounts

Voor een succesvolle samenwerking tussen het 'Waddenkantoor' en de 5 waddegemeenten zijn snelle en goede communicatielijnen van belang. Goede netwerksamenwerking is mensenwerk en een succesvolle samenwerking is gebaseerd op elkaar kennen en gekend zijn.

Het afgelopen jaar hebben we daarom een klein netwerk opgericht, met van elk eiland 1 persoon, als accountshouders voor het Samenwerkingsverband. Deze 'Waddenaccounts' zoals wij ze noemen, zijn enkele uren per week beschikbaar voor de samenwerking. Zij zijn als het ware de 'liaison' tussen het Waddenkantoor en haar of zijn eigen organisatie. Zij brengen Samenwerkingsverband De Waddeneilanden ter sprake in de organisatie en stimuleren de samenwerking waar kan. Daarnaast signaleren zij lokale ontwikkelingen die relevant zijn voor de regionale samenwerking.

Grofweg onderscheiden we vijf rollen voor de Waddenaccounts:

1. Verbindingen leggen (relationeel) – bevorderen intern draagvlak
2. Verbindingen leggen (inhoudelijk)
3. Besluitvorming organiseren en adviseren
4. Signaleren
5. Input organiseren

Graag introduceren wij 4 van onze Waddenaccounts!

Van links naar rechts op de foto's:

Texel: Monique Wijnhoff, Adviseur en registermediator MfN.

Vlieland: Liliane van Randen, Loco-secretaris en beleidsmedewerker wonen, cultuur, economie, recreatie & toerisme.

Schiermonnikoog: Mia Michels, coördinerend beleidsadviseur EZR&T en loco-secretaris.

Ameland: Luc van Tiggelen, coördinator duurzaamheid (foto volgt).

Terschelling komt spoedig met een kandidaat.

Op naar nóg meer samenwerken en samen bereiken!

Nieuws van het Waddenkantoor

Henriëtte ten Broeke

Mijn naam is Henriëtte ten Broeke, ik ben 40 en woon samen met mijn vriend en 2 honden op Texel.

Op 8 januari ben ik begonnen als programmaondersteuner bij de Regio Deal De Waddeneilanden. Een hele leuke nieuwe uitdaging waarbij ik het nu al ontzettend naar mijn zin heb en wat een beetje voelt als thuiskomen.

Een aantal van jullie zullen mij (nog) kennen als medewerker burgerzaken en ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente Texel, wat ik voorlopig op de vrijdag nog blijf doen of misschien nog als bestuurlijk assistent van de gemeente Vlieland, wat ik tot oktober 2022 ben geweest. De Waddeneilanden en het Waddenkantoor zijn mij dus niet onbekend.

Mijn werkdagen zijn van maandag tot en met donderdag en jullie zullen vooral van mij horen bij het maken van afspraken, het toesturen van vergaderstukken en het regelen, organiseren en ondersteunen bij de vele mooie projecten die er de komende jaren gaan

aankomen. Ik kijk er ontzettend naar uit om jullie de komende tijd te ontmoeten of terug te zien.

Programma Waddeneilanden

Het Programmateam is nu op sterkte.

Vanaf dit jaar zal er voor alle updates rondom de Regio Deal een aparte nieuwsbrief worden verstuurd. Hierin lees je bijvoorbeeld over de verschillende projecten die lopen, waar de collega's aan werken en behaalde successen.

En is er tussentijds groot nieuws? Dan wordt dit gedeeld via de socials:

Website: www.regiodealdewaddeneilanden.nl

Facebook: [regiodealdewaddeneilanden](https://www.facebook.com/regiodealdewaddeneilanden)

X (voorheen Twitter): [Regio Deal Wadden](https://twitter.com/RegioDealWadden)

Instagram: [Regiodealdewaddeneilanden](https://www.instagram.com/regiodealdewaddeneilanden)

Linked in: [samenwerkingsverband de Waddeneilanden](https://www.linkedin.com/company/samenwerkingsverband-de-waddeneilanden)

Wil je ook graag de nieuwsbrief met alles over de Regio Deal ontvangen?

Stuur een mailtje naar regiodeal@dewaddeneilanden.nl (of klik op de button hieronder), dan zetten wij je op de lijst en volgt binnenkort de eerste editie!

Stuur een mailtje en meld je aan voor de Regio Deal nieuwsbrief!

Bedrijfsvoering

Financiën

Op dit moment wordt er gewerkt aan het jaarverslag en de jaarrekening van 2023, deze moet eind deze maand (een eerste versie) klaar zijn, zodat het voorgelegd kan worden aan de Directieraad, het Dagelijks Bestuur en uiteindelijk definitief vastgesteld kan worden in de vergadering van het Algemeen Bestuur in april dit jaar.

Ook gaat op zeer korte termijn de conceptbegroting 2025 geschreven worden. De definitieve vaststelling hiervan is in de vergadering van het Algemeen Bestuur in de maand juli. Voordat deze vaststelling plaatsvindt zal de begroting door de Directieraad, het Dagelijks Bestuur en de Raden goedgekeurd moeten worden.

Dienstverleningsovereenkomsten (DVO'S)

Het actualiseren van alle lopende DVO's is grotendeels klaar. Er wordt op dit moment gekeken naar een aantal DVO's die toegevoegd kunnen worden. De werkgroep inkoop is al een eerste keer bij elkaar geweest, gesprekken over een nieuw inkoopbeleid worden gevoerd en een planning is gemaakt.

De financiële administratie voor de GR is sinds 1 januari overgeheveld naar Ameland. Zij zullen het Samenwerkingsverband ondersteunen op financieel vlak. Ook vervullen zij de kassiersrol voor de Regio Deal, hier zal ook een DVO voor opgesteld worden.

Gebiedsagenda Waddengebied 2050 | Beleidskader Natuur Waddenzee

Agenda 2050

Beleidskader Natuur Waddenzee

Al eerder hebben we geschreven over het Beleidskader Natuur Waddenzee. Aanleiding voor dit beleidskader is de zorg over de huidige en toekomstige kwaliteit van de natuur in het Waddengebied. Specifieke soorten en habitats hebben het moeilijk en de biodiversiteit gaat hard achteruit. Kortom de natuur in de Waddenzee heeft het zwaar. Inmiddels zijn de eerste 3 deelopdrachten verstrekt voor: 1. Staat van het Wad; 2. ecologisch streefbeeld Waddenzee; en 3. integraal ecologisch toetsingskader

Daarnaast wordt er in samenwerking met de 3 Waddenprovincies, Waddenkustgemeenten en Waddeneilanden gewerkt aan een 4e deelopdracht voor een sociaal economische analyse. We zien deze analyse als een kans om daarmee een nulmeting uit te voeren naar de stand van zaken van de verschillende sociaal economische factoren in het Waddengebied. Deze sociaal economische analyse vormt daarmee een extra bouwsteen voor het Beleidskader Natuur Wadden om op die manier een goede balans te bewaren tussen ecologie en economie.

Bekostiging opgave Waddengebied na 2026

ABDTOPConsult is gevraagd om te onderzoeken op welke wijze de opgaven voortkomend uit de Agenda voor het Waddengebied 2050 gedekt (wat zijn potentiële dekkingsbronnen?) en bekostigd (wat is een passende bekostigingsvorm) kunnen worden?

Naast financiering van initiatieven stelt het Uitvoeringsprogramma Waddengebied dat middelen nodig zijn voor investeringen voor het uitvoeren van de Agenda. Een zeer globale inschatting van het Omgevingsberaad is dat hiermee zo'n 15 à 20 mld. euro gemoeid is voor de periode tot en met 2050.

Werelderfgoed

State of Conservation (SoC)

Het Unesco Werelderfgoedcomité heeft op 12 september een State of Conservation (SoC) vastgesteld betreffende de bescherming van de Waddenzee. In dit document uit UNESCO haar zorgen betreffende verschillende activiteiten zoals de mijnbouw, de aanleg van kabels en de cumulatieve druk op de Waddenzee. Omdat Nederland, Duitsland en Denemarken de status van Werelderfgoed delen moeten de drie landen uiterlijk 1 februari 2024 met een gezamenlijke reactie richting UNESCO komen.

Deltaprogramma Waddengebied

Integrale Waterveiligheidsstrategieën

In de eerste helft van 2022 is in opdracht van de Veiligheidsregio in nauwe samenwerking met De Waddeneilanden een pilot-studie uitgevoerd voor de integrale waterveiligheid op de Waddeneilanden. De studie werd eind 2022 afgerond, en is vervolgens in verschillende gremia gedeeld, waaronder de eilander gemeenteraden (digitale raadsbijeenkomst op 13 juli 2023).

De tweede helft van 2023 is gestart met een vervolg om de analyse voor alle eilanden dekkend te maken. Voor de eilanden zelf betekent dit dat flink wat werk is verzet om de (landelijke) databestanden te controleren en waar nodig aan te vullen, om een compleet overzicht van de (kwetsbare) objecten te krijgen. Voor elk eiland zal begin 2024 een eiland dekkende analyse worden opgesteld die in een overkoepelend rapport worden opgeleverd.

Klimaatscenario's

Op 9 oktober 2023 presenteerde het KNMI de nieuwe klimaatscenario's met als hoofdconclusies o.a. dat de zomers droger en de winters natter worden. Verder werden de eerdere voorspellingen van klimaatverandering en zeespiegelstijging herbevestigd, nu met grotere zekerheidsmarges. Voor Nederland is een versnelde zeespiegelstijging in de metingen van de afgelopen jaren aangetoond, van gemiddeld 1,7 mm / jaar in de vorige eeuw naar 3 – 4 mm / jaar in de afgelopen 20 jaar.

Kennisprogramma Zeespiegelstijging (KPZSS)

Gedurende 2023 zijn in Leeuwarden vier werksessies in regio-ateliers gehouden om lange termijn oplossingen voor de zeespiegelstijging in het Waddengebied te verkennen. Op 9 november werden de resultaten van de KPZSS gepresenteerd. Een samenvatting van de Tussenbalans is te vinden op: <https://kpzss.nl/tussenbalans/>

Er zijn 3 hoofdrichtingen denkbaar:

- Beschermen gesloten (keringen niet verplaatsen)
- Zeewaarts (land uitbreiden)
- Meebewegen (land opgeven)

Conclusie is dat zeespiegelstijging tot 3 m te accommoderen is. Daarvoor zal langs de kust dan wel veel meer zandsuppletie nodig zijn. Tegelijkertijd wordt geconstateerd dat het probleem van verzilting en zoetwater veel eerder tot problemen gaat leiden dan de 3 m zeespiegelstijging. Ook de vrije afstroom van water wordt beperkt waardoor meer bemaling nodig zal zijn.

Herijking normen

Op dit moment werkt het Rijk aan de zes jaarlijkse herijking van de veiligheidsnormen. Er gaan stemmen op om de evacuatiefractie van de eilanden, die nu op nul staat, te verhogen. Idee daarachter is mogelijk, dat er binnen een eiland wel geëvacueerd kan worden. Vergeten wordt echter, dat bij een calamiteit een eiland langere tijd op zichzelf is aangewezen, en dus niet alleen naar slachtoffers maar ook naar zelfredzaamheid na een calamiteit gekeken moet worden. Verhoging van de evacuatiefractie kan leiden tot lagere normen voor de dijkringen op de eilanden. Dat zal niet tot verlaging van de keringen leiden, maar betekent anderzijds wel dat ze niet meestijgen met de zeespiegelstijging, totdat de (eventueel) lagere norm is bereikt.

Deltaprogramma Zoetwater en Ruimtelijke adaptatie

In de loop van 2023 besloot het Directeurenoverleg van het Deltaprogramma Waddengebied om de focus voortaan alleen te leggen op waterveiligheid, en zoetwater en Ruimtelijke adaptatie alleen bij die Deltaprogramma's te beleggen. Hiermee dreigde een stuk integraliteit voor de Waddeneilanden verloren te gaan. In het Deltaprogramma Zoetwater wordt voornamelijk gekeken naar de zoetwaterverdeling op het vasteland, en bij het deltaprogramma Ruimtelijke ordening ligt de focus vooral op wateroverlast. De specifieke eiland-problemen zouden daarmee ondergesneeuwd dreigen te raken.

Er is daarom contact gezocht met de DP's zoetwater en RA, en met andere gremia in de regio (provincie, GAWO FBWK, provinciale invulling DPRA) om voor de Waddeneilanden de link naar zoetwater en Ruimtelijke Adaptatie zo goed mogelijk verankerd te krijgen. Een gezamenlijk inbreng en terugkoppeling van en naar de eilanden van iemand die zich ook met water in het algemeen bezighoudt is daarbij van belang.

Trekker Waddeneilanden Deltaprogramma.

De huidige trekker van de gezamenlijke aanpak Deltaprogramma voor de Waddeneilanden die via een DVO vanuit de gemeente Vlieland is vrijgemaakt, verlaat de gemeente per 1 juli 2024. Naar een opvolger wordt op dit moment gezocht.

Motie van Liefde

Motie van Liefde - Hou van de Wadden

HOU VAN DE WADDEN!

Oproep aan alle kandidaten voor de Tweede Kamer (motie van 18 oktober 2023, voor de verkiezingen).

De Raad van Texel heeft een motie ingediend voor de burgemeester en kandidaten voor de Tweede Kamer, met als boodschap de noodzaak om de Wadden niet te vergeten en te beschermen.

In motie wordt geschreven:

"De Waddeneilanden worden internationaal geroemd om natuur, rust en ruimte. Ze bieden een thuis aan hechte gemeenschappen. Ze zijn een trekpleister voor miljoenen bezoekers. Deze aantrekkingskracht als toeristische bestemming én de uitdagingen van de wereld om ons heen maken dat we kwetsbaar zijn; de eilanden uit balans dreigen te raken.

[...]

Daarom de oproep aan alle kandidaten en onze vertegenwoordigers die op 6 december 2023 beëdigd worden als lid van de Tweede Kamer: **Hou van de Wadden!**

[...]

Roept de burgemeester op:

- aan de gemeenteraden van de andere 4 Waddeneilanden aan te bieden en hen te vragen de motie te ondersteunen in aanloop naar de Wadden2daagse op 16 en 17 november op Ameland, een week voor de verkiezingen.
- onder de aandacht te brengen van de kandidaten en vertegenwoordigers van de partijen die aan de Tweede Kamerverkiezingen meedoen.

Roept de kandidaten voor de Tweede Kamer op:

- bij bestaande en komende regelgeving, wetten en beleidsuitvoering het Waddengebied en de Waddeneilanden in het oog te houden en rekening te houden met de eiland specifieke situatie;
- om samen met de eilandbewoners en miljoenen toeristen van de Wadden te houden!"

Benieuwd naar de volledige motie? Klik op de onderstaande button en scroll helemaal naar beneden.

[Lees hier de Motie Hou van de Wadden \(onder aan de pagina\)](#)

Contact

Tel. (0517) 740 000

E-mail: info@dewaddeneilanden.nl

Bezoekadres: Waddenpromenade 1

DE
WADDENEILANDEN

[Afmelden](#)